

John Keane

Γιατί δημοκρατία;

Εισαγωγή: Αντώνης Λιάκος
Μετάφραση: Ανδρέας Παππάς
Σύμβουλος έκδοσης: Αλέξης Πφάου

ISBN: 978-960-504-031-4

Σελ. 120, τιμή: € 8,90

Σχήμα: 12,2x20εκ.

Σχέδιο εξωφύλλου: Paolo Ghezzi

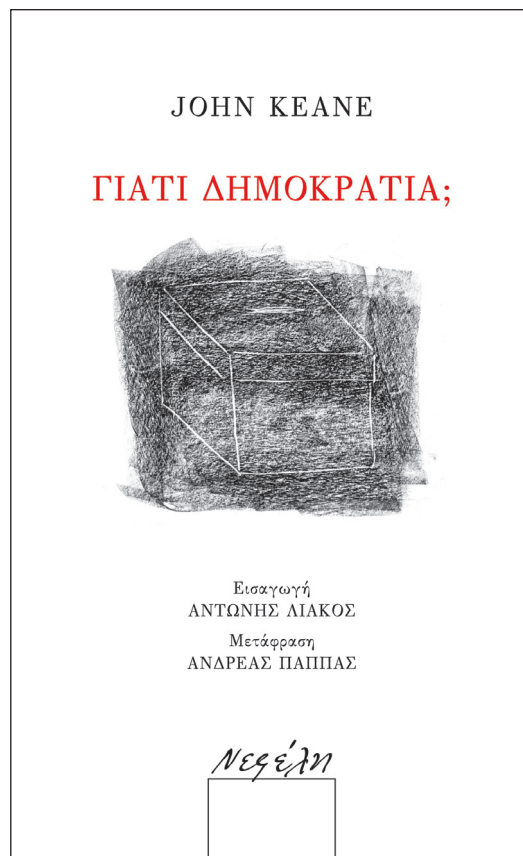
Ποιους κινδύνους για τη δημοκρατία συνιστά η κατάρρευση του πολιτικού συστήματος; Αυτή η αγωνία διακατέχει όσους και όσες θεωρούν τη δημοκρατία ως μία από τις βασικές αξίες που οφείλουν να υπερασπιστούν, ακόμη κι αν έχουν επιφυλάξεις ή ασκούν κριτική στη συγκεκριμένη μορφή με την οποία πραγματώθηκε η δημοκρατία στην πατρίδα μας μετά το 1974.

Η κρίση έθεσε το πρόβλημα της οικονομικής βιωσιμότητας της δημοκρατίας. Πώς μια κοινωνία μπορεί να αυτοκυβερνηθεί δημοκρατικά αν δεν είναι βιώσιμη οικονομικά; Και αν η κρίση που ζούμε δεν είναι παροδική αλλά αφορά μείζονες ανατροπές, ποια θέση έχει η δημοκρατία; Η διεύρυνση της ανισοκατανομής του πλούτου αποσυνθέτει όχι μόνο την έννοια του δήμου, αλλά και τη φαντασική του προβολή στη δημοκρατία. Πώς μπορούμε να σκεφτούμε τη δημοκρατία όταν οι άνθρωποι αισθάνονται απογοήτευση από τους θεσμούς της, όταν η ίδια δεν μπορεί να πάρει αποφάσεις για το μέλλον της, γιατί το έχει ήδη υποθηκεύσει; Η σύγχρονη δημοκρατία πρέπει να γίνεται κατανοητή στο πλαίσιο της διεθνούς διακυβέρνησης που είναι κάτι περισσότερο από το άθροισμα των δημοκρατιών, των διεθνών οργανισμών και των αγορών. Η αποδυνάμωση του αντιπροσωπευτικού συστήματος καταλήγει στην εμφάνιση μη πολιτικών ή αντιπολιτικών κινήσεων και κινημάτων, τα οποία βρίσκονται διάσπαρτα στο κοινωνικό σώμα, από τις εξεγερμένες ελίτ έως τους εξεγερμένους υποπρολεταρίους. Η κρίση πλήττοντας και ακυρώνοντας τα κοινωνικά δικαιώματα, πλήττει την ίδια την ιδιότητα του πολίτη. Επομένως για ποιο είδος δημοκρατίας μπορούμε να μιλήσουμε;

Ωστόσο, η συζήτηση για τη δημοκρατία είναι, και πρέπει να κατανοηθεί ως συζήτηση για την έξοδο, για την επαύριον της κρίσης. Και αν αυτή η έξοδος δεν θα είναι επάνοδος στις παλιές ξένοιαστες μέρες, χρειάζεται να σκεφτούμε την αναθέσμιση της δημοκρατίας, ώστε να αντέξει στις υψηλές θερμοκρασίες που προκαλεί και θα προκαλέσει στο κοινωνικό σώμα η κρίση.

A. Λιάκος

Το κείμενο *Γιατί δημοκρατία;* είναι ένα από τα κεφάλαια του μείζονος έργου του John Keane *Η ζωή και ο θάνατος της δημοκρατίας* (*The Life and Death of Democracy*, 2009), μιας από τις πιο διεισδυτικές και πλήρεις μελέτες για τις ιστορικές καταβολές της δημοκρατίας, αλλά και για τις απειλές και τις αμφισβητήσεις με τις οποίες βρίσκονται σήμερα αντιμέτωπα τα δημοκρατικά ιδεώδη. Εδώ ο Κην εστιάζει ειδικότερα στον κίνδυνο που συνιστά για τη δη-

μοκρατία η διολίσθηση προς μίαν αλαζονική, υπεροπτική και «επεκτατική» εκδοχή της, προτείνοντας μάλιστα ως αντίδοτο την έμφαση στη «σεμνότητα και την ταπεινότητα» που πρέπει να χαρακτηρίζει μια τόσο σημαντική κατάκτηση του ανθρώπινου πολιτισμού όπως η δημοκρατία.

Ljubljana 2010, φωτογραφία: Jaca Adamic

Ο Τζον Κην (John Keane) γεννήθηκε στην Αυστραλία και σπούδασε στα πανεπιστήμια της Αδελαΐδας, του Τορόντο και του Κέιμπριτζ. Σήμερα διδάσκει στο Πανεπιστήμιο του Σίδνεϋ και στο Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών του Βερολίνου (WZB). Το 1989 ίδρυσε το Κέντρο για τη Μελέτη της Δημοκρατίας (CSD) στο Λονδίνο. Το συγγραφικό του έργο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα βιβλία *The Media and Democracy* (1991), που έχει μεταφραστεί σε περισσότερες από είκοσι πέντε γλώσσες [ελλ. έκδ.: *Μέσα επικοινωνίας και δημοκρατία*, μτφρ. Παναγιώτα Χατζηπαντελή, Πατάκης, Αθήνα 1996], *Democracy and Civil Society* (1988· 1998), *Reflections on Violence* (1996), *Tom Paine: A Political Life* (1995), *Global Civil Society?* (2003), *Violence and Democracy* (2004), *The Future of Representative Democracy* (2010· σε συνεργασία με τον Wolfgang Merkel). Ο Κην, από τους κορυφαίους σήμερα πολιτικούς στοχαστές και επιστήμονες, έχει ασχοληθεί με θέματα όπως το μέλλον των διεθνών οργανισμών, ο φόβος και η βία, η εξουσία και η ελεύθερη επικοινωνία στην εποχή μας, οι ρίζες και το μέλλον της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, η πολιτική σκέψη στο Ισλάμ.

www.johnkeane.net

www.thelifeanddeathofdemocracy.org

www.sydneydemocracyinitiative.net

Δείτε επίσης τα κείμενα του John Keane για την Ελλάδα (στα αγγλικά):

<http://theconversation.edu.au/news-from-athens-6074>

<http://johnkeane.net/40/topics-of-interest/democracy-21st-century/greece-debt-crisis-threatens-democracy>

<http://theconversation.edu.au/tunisian-hope-and-greek-despair-a-week-in-the-life-of-democracy-4083>